

Samtidshistoriska institutet

Verksamhetsberättelse
Maj 2007 - Maj 2008

Forskning	3
Pågående forskning	3
Nya forskningsprojekt	3
Linnéansökan	3
Gästforskare	4
Honorary Research Fellow	4
Forskarseminariet	4
Konferenser	4
Kontakter och nätverk inom och utanför Sverige	5
Forskarutbildning	6
Nationella forskarskolan	6
Linköpings universitet	6
Grundutbildning	6
Samtidshistoria	6
Östersjökurser	7
Samverkan	8
Tyresö historiedag	8
Samverkan medier	8
Vitnesseminarier	8
Det tvärvetenskapliga seminariet	8
Internationalisering	9
Personalutbyte	9
Publikationer	9
Forskningsprojekt	9
Dokumenterande verksamhet	9
Information och forskningskommunikation	10
Nyhetsbrev	11
Marknadsföring av grundutbildningskurser	11
Webbplats	11
Medverkan i radio/tv, press och skrivna medier	11
Expertsvar.se	11
Publikationer	11
Samtidshistoriska frågor	11
Övrig publicering	12
Institutets bemanning, organisation och finansiering	13
Organisation	13
Föreståndare	13
Forskningsledare	13
Ledningsgrupp	13
Vetenskapligt råd	13
Informatör	13
Ekonomi- och personalhandläggare	13
Bemanning	14
Kompetensutveckling	14
Finansiering	15

Forskning

Forskningen vid SHI har under perioden maj-2007-april 2008, som tidigare läsår, främst berört den svenska politiska historien under efterkrigstiden. All forskning vid Samtidshistoriska institutet är externfinansierad. Med externfinansiering avser vi medel från forskningsfinansiärer eller andra organisationer t.ex. Östersjöstiftelsen, Vetenskapsrådet, Riksbankens jubileumsfond, Kommunalarbetareförbundet, Stockholms stad mfl.

Pågående forskning

- Agrar förändring och Ideologisk formering.
- Experternas intåg i vardagen
- En intellektuell socialdemokrati – Olof Palme
- Från moralisk ekonomi till rättvisehandling
- Gammalt statsverk i nya nätverk – svensk förvaltning i kontinuerlig förändring 1940-2005.
- Historia i Österled
- Kommunals historik 1960-2010
- Klaga månade Elektra
- Manliga strukturer eller kvinnopolitiska fiaskon – om kön och politisk representation i svensk politisk 1920-1970.
- Sverige och den polska demokratirörelsen
- Vetenskap, politik och offentlighet i Östersjöområdet.

Nya forskningsprojekt

I 2007 års anslagsomgång fick flera forskare som sökt anslag att förläggas till SHI sina ansökningar beviljade varför SHI under våren -08 haft glädjen att välkomna några nya projekt och forskare i verksamheten. Dessutom fick flera forskare som är verksamma vid SHI sedan tidigare nya forskningsmedel beviljade.

Från Vetenskapsrådet beviljades medel till ett nytt projekt om *Jämställdhetens expansion*. Yvonne Hirdman och Kristina Abiala började vid SHI under våren -08. Förutom dessa två forskare ingår Elisabeth Elgän och Anders Ivarsson Westerberg (redan verksamma vid SHI) i projektet.

Josefin Rönnbäck har fått fortsatt finansiering från Vetenskapsrådet för sitt projekt *Manliga strukturer eller kvinnopolitiska fiaskon? Om kön och politisk representation i svensk politik, 1921-1970*.

Torbjörn Nilsson har beviljats vidare medel från Stockholm stad för ett projekt som studerar *Makten i Stadshuset*

Håkan Blomqvist har beviljats medel från Östersjöstiftelsen för projektet: *Myten om judebolsjevismen*.

Werner Schmidt har beviljats medel från Östersjöstiftelsen för projektet: *Jag var en främling vart jag än kom - Peter Weiss*.

Linnéansökan

Samtidshistoriska institutet fick Södertörns högskolas förtroende att skriva en av högskolans två Linnéansökningar. Flera forskare inom SHI, Kjell Östberg, Ylva Waldemarson, Torbjörn Nilsson och Anders Ivarsson Westerberg, arbetade med denna ansökan under hösten 2007. Årets ansökan var mer framgångsrik än den tidigare Linnéansökan (år 2006). Ansökan fick omdömet ”very good” av de internationella bedömarna vilket måste ses som ett väldigt gott

betyg, även om ansökan sedan inte beviljades. Särskilt den dokumenterande verksamheten får fina omdömen:

"Reviewers agreed that this was an important project and that Sweden was an excellent place in which to center it. Such projects in oral history are now being undertaken world wide, and this project fits well into international initiatives on that front"

Se mer i utlåtandet som skickats till Södertörns högskola från Vetenskapsrådet (SHdnr 990/42/2008).

Gästforskare

Inom ramen för forskarskolesamarbetet "*European doctorate in the social history of Europe and the Mediterranean: Building on the past*" gästades vi under hela läsåret 2006/2007, med förlängning under sommaren 2007, av **Gunnar Flume** från Unviersität Bielefeld, Tyskland. Gunnar Flumes forskning handlar om *The End of the 'Swedish Model'? The Swedish Production Regime in the Globalisation Arena 1980 – 2000*.

Under våren 2008 har vi inom ramen för samma forskarskolesamarbete gästats av **Algo Rämmer**, från the University of Tartu, Estland. Hans forskning handlar om "*Estonian, Latvian and Lithuanian cultural cooperation in 1920s-1930s*".

Under 2007 och våren 2008 har **Kristina Boréus**, statsvetenskap Stockholms universitet, varit gästforskare vid SHI.

Fil dr **Monica Quirico** har varit gästforskare vid SHI med medel från Svenska institutet under läsåret 2007/2008.

Under våren 2008 har SHI dessutom haft en gäststuderande masterstudent från Uppsala universitet. **Arba Murati**. Hon har arbetat som forskningsassistent inom projektet "*New Voices, Old Roots - Dilemmas of Populism in Enlarged Europe*".

Honorary Research Fellow

Honorary research fellow kan den bli som har haft forskningsprojekt vid SHI; har sökt forskningsmedel med SHI som bas eller har publicerat vetenskaplig uppsatser eller verk inom ramen för de områden som SHI fokuserar. Honorary research fellow utses av Samtidshistoriska institutets ledningsgrupp.

Ledningsgruppen vid SHI beslutade i mars 2008 att utse fil. dr Monica Quirico, University of Turin, Italien, till 2008 års Honorary Research Fellow.

Forskarseminariet

Ylva Waldemarson har under läsåret 2007/2008 varit ansvarig för institutets forskarseminarier. Samtidshistoriska institutets forskare har som föregående läsår träffats ungefär varannan vecka för gemensamt internt seminarium. Vid dessa tillfällen har olika typer av texter ventilerats såsom pågående forskning, avhandlingskapitel, forskningsansökningar etc. HT-07 träffades seminariet 8 gånger och hade mellan 5 och 15 deltagare. VT-08 har seminariet träffats vid 10 tillfällen och haft mellan 6 och 13 deltagare. Ett par seminarier har varit mer tematiskt upplagda.

Konferenser

Building on the Past - European Doctorate in the Social History of Europe and the Mediterranean: Concluding seminar of Marie Curie Fellows
Södertörns högskola 14-16 June 2007.

Samtidshistoriska institutet stod värd för en stor konferens för det internationella forskarskolesamarbetet "*Building on the past*". Ett femtiotal doktorander och seniora forskare

träffades på Södertörn för att ta del av den forskning som det läsårets doktorander ägnat sig åt. Konferensen blev mycket lyckad.

Bilder av Sverige

Den 10 oktober 2007 arrangerade Jenny Andersson och Elisabeth Elgán en workshop för nätverket för modern politisk historia under det samlande temat Bilder av Sverige. Konferensen uppbar stöd från Riksbankens jubileumsfond.

Kön, politik och medborgarskap

Den 15 november arrangerade Josefin Rönnbäck en workshop på temat Kön, politik och medborgarskap. Dagen ägnades åt presentationer av pågående eller nyligen avslutade forskningsprojekt i syfte att hitta beröringspunkter mellan olika projekt.

Bourgeois Class, Culture and Politics: Sweden and Europe after 1945

Fredagen den 30 november och lördagen den 1 december arrangerade Samuel Edquist och Kjell Östberg en internationell workshop på temat Bourgeois Class, Culture and Politics: Sweden and Europe after 1945. Syftet var att diskutera avslutad och pågående forskning om borgerlighet och medelklass i Sverige och Europa efter 1945 och att lägga grunden till ett nätverk för forskning om borgerligheten.

Workshopen uppbar stöd från Riksbankens jubileumsfond.

Kommande:

Bortom rösträtten

Den 12 juni 2008 arrangerar Josefin Rönnbäck en internationell konferens "Bortom rösträtten" på Södertörns högskola. Konferensen uppbar stöd från Vetenskapsrådet och Letterstedtska föreningen.

Kontakter och nätverk inom och utanför Sverige

Samarbetet inom ramen för tidigare etablerade europeiska nätverk har fortsatt under det gångna verksamhetsåret.

Programmet "Building on the Past" löper på fyra år och omfattar 10 partneruniversitet i Europa. Det finansieras genom EU:s 6e ramprogram och koordineras från Venedig. Södertörns högskolas del i samarbetet administreras i sin helhet av Samtidshistoriska institutet. Fram till årsskiftet 07/08 var Kjell Östberg SHI:s representant i styrgruppen, men från 2008 är det Elisabeth Elgán som har detta ansvar. Under våren 2008 har doktorandansökningar för det fjärde och sista verksamhetsåret inom programmet behandlats. Under verksamhetsåret 2008-2009 kommer SHI att gästas av fyra doktorander. SHI står för rumskostnader, arbetsplatskostnader och för de administrativa kostnaderna för doktoranderna inom "Building on the past". De forskare som ställer upp som handledare får dock ingen ersättning. Under hösten -08/våren -09 kommer Samtidshistoriska institutet även att ta emot några seniora gästforskare genom detta samarbete. Ett par forskare från Samtidshistoriska institutet och från CBEES kommer dessutom att besöka Università C'a Foscari i Venedig under hösten 2008. Under året har arbetet med en ny ansökan till EU:s 7e ramprogram tagit fart. Ansökan kommer att skickas in under hösten 2008 och gäller ytterligare en programomgång omfattande fyra år, med de hittillsvarande 10 partneruniversiteten.

Ett nordiskt nätverk för samarbete kring internationella sommarforskarskolor formerades i slutet av 2004. 2006 var SHI värd för en sommarkurs "Old and New Social and Political Movements", 2007 var det FOSAM i Norge som arrangerade en kurs på temat "Great Powers, States and International Institutions" och i augusti 2008 blir det NCoE Nordwell vid

Helsingfors universitet, Finland som arrangerar en kurs på temat "State, Society & Citizen – the Multilayered Historicity of the Welfare State".

SHI:s representant i planeringsgruppen var Ylva Waldemarson.

SHI är en av initiativtagarna till Nätverket för Modern Politisk Historia. Nätverket bildades i januari 2005 och ett samarbete har under året vuxit fram kring seminarier, konferenser, en gemensam e-postlista (som administreras från SHI) etc.

Samarbetet med Ecole Normale Supérieure samt med l'Institut d'Histoire du Temps Présent, i Frankrike har också fortsatt under 2007/2008.

Forskarutbildning

Nationella forskarskolan

Södertörns högskola är en av partnerhögskolorna i den Nationella forskarskolan i historia som har sitt säte i Lund. Samtidshistoriska institutet har genom denna forskarskola sex doktorander: Niclas Andréén, Andrés Brink, Anne Hedén, Christina Jansson, Johanna Ringarp, och Rasmus Fleischer (antogs i sept –06).

Anne Hedén, Christina Jansson och Andrés Brink kommer att disputera under höstterminen 2008. Christina Jansson den 26 september, och Anne Hedén den 13 oktober.

Disputationsakterna kommer att ske vid Södertörns högskola, men doktoranderna får sin doktorsexamen vid Lunds universitet.

Linköpings universitet

Vid Samtidshistoriska institutet finns en doktorand som är antagen och genomför sin forskarutbildning vid Tema-T, Linköpings universitet: Sofia Norling. Norling är verksam inom projektet *Vetenskap, politik och offentlighet i Östersjöområdet* vid SHI.

Grundutbildning

Samtidshistoria

Perioden har präglats av avvecklingen av ämnet Samtidshistoria som grundutbildning (GK-FdK) och övergång till fristående temakurser (7,5 hp).

Den tidigare beslutade avvecklingen av grundutbildningen innebar att den sista B-kursen (med ca 10 deltagare) gavs under VT07 och den sista C-kursen (med 4-5 deltagare) under HT07.

Genom en överenskommelse med historieämnet kunde de studenter som påbörjat grundutbildning i Samtidshistoria inom ramen för journalistprogrammet under VT08 läsa vidare på Historia C men få handledning för C-uppsatsen från Samtidshistoria (vilket 6 forna samtidsstudenter utnyttjat, plus 3 tidigare historiestudenter).

Ett antal studenter med eftersläpande tentamensuppgifter från grundutbildningen i samtidshistoria (från B- till C-nivå) har examinerats under verksamhetsåret. Ett mindre antal C-studenter (4-5st) återstår att examinera från den gamla grundutbildningen samt några studenter (4-5st) med eftersläpande inlämningsuppgifter (från B-nivå).

Vad gäller de fristående temakurserna har dessa haft svårt att rekrytera det antal som krävts för att ekonomiskt gå ihop och därför dragits ned till ett minimum. I början av juni –07 avslutades försöket med "*Folkrörelserna, välfärden och demokratin*" (7,5 hp). Det var en kurs som genomfördes i samarbete med LO och ABF med avseende på information och rekrytering bland folkrörelseaktiva. Kursen som gavs på halvfart, kvällstid, räknade 20 registrerade varav

14 examinerades, ett större antal (35-tal) deltog vid föreläsningarna som därigenom fick en mer öppen karaktär. Några av studenterna saknade grundläggande behörighet men togs in på dispens.

Under HT07 hölls endast två temakurser; distanskursen "*Från terrorbalans till terrorism*" med ett drygt 20-tal examinerade deltagare samt kvällskursen "*Protester: sociala rörelser och värderingar från 60-talet till idag*" som dessvärre endast samlade en handfull studenter. Under VT08 genomfördes temakursen "*Sverige, Europa och världen efter 1945*" på kvällstid med ett femtontal studenter varav ett tiotal hittills examinerats.

För att öka intresset för samtidshistorias temakurser framställdes inför ansökningsperioden under VT08 en broschyr och en serie affischer där kursutbudet presenterades. Några kurser designades om för att ge ökad aktualitet och ett par nya kurser utvecklades. Broschyrer och affischer spreds till studenter, på skolor och andra institutioner (som KB, ARAB, ABF, Kulturhuset) där intresse kan tänkas finnas, dessutom vid utbildningsmässan i Hallunda, april 2008, anordnad av arbetsförmedlingen i Botkyrka/Salem, samt SACO-mässan i Älvsjö våren 2008. Ändå visade vårens antagningssiffror att intresset för temakurserna är begränsat.

Motivet för att ge temakurserna på kvällstid eller distans var att de skulle kunna fungera som komplement för studenter till andra utbildningar. Dilemmat är att vårt lilla ämnes höga fasta kostnader (relativt sett) kräver ett 30-tal deltagande studenter för att "gå ihop" (dvs. när lärartimmar, lokaler, administration med mera betalats). Denna typ av kurser drar dock för det mesta mellan 15-25 studenter. Ett deltagarantal på kring 20 måste betraktas som mycket gott generellt sett, men för vårt ämnes del innebär det minus i resultaträkningen.

Ett alternativ till satsningen på tematiska kortkurser är att utveckla kurser för integrerad programsamverkan. En sådan har under våren utvecklats med Journalistikämnet där vi, tillsammans med idéhistoriker och statsvetare bidragit till förslaget om ett nytt program: "*Journalistik och politik*". De kurser vi ger inom det programmet (motsvarande 15hp plus 7,5hp) kommer att utformas så att de samtidigt kan erbjudas även ickeprogramstudenter. Kontakt har även tagits med Medieteknik för möjligt programsamarbete i samma riktning. Våra förnyade förslag till kurser för Lärarlyftet i augusti kommer även de att ta hänsyn till denna möjliga programsamverkan.

Ämnet Samtidshistoria gick in i perioden med ett stort underskott ackumulerat under längre tid. Genom ganska drastiska åtgärder har detta underskott kraftigt minskats. Temakurserna har inte i sig själva kunnat vända utvecklingen vad gäller studentrekrytering men har bidragit till att utbildningen i någon mån upprätthållits och lärarresurser kommit till användning. Flera av institutets forskare har varit verksamma inom andra utbildningar och program.

Östersjökurser

Höstterminen 2007 gavs det rekonstruerade magisterprogrammet *Transformations of the Baltic Sea Region during the 20th and 21st Centuries* för första gången. Studentantalet var lågt, men det beslutades att ändå ge kursen. Under höstterminen gavs också några fristående kurser (*Romernas historia, Assyriernas/Syrianernas historia, Balkan mellan öst och väst och Balkan i fokus*). Genomströmningen har generellt sett varit god.

Under vårterminen ställdes kursen *Familjen i öst och väst* in, medan magisterprogrammet löpte, främst med uppsatsmomentet. Studentgenomströmningen har alltså varit god, men studentantalet har varit lågt.

Samverkan

Samtidshistoriska institutet har sedan starten 1999 arbetat med samverkan med det omgivande samhället på olika sätt. Merparten av SHI:s seminarieverksamhet är öppen för en bred allmänhet. Det gäller både de s.k. vittnesseminarierna och våra tvärvetenskapliga seminarier (se mer info om dessa seminarier nedan). SHI samverkar också med kommuner eller organisationer kring olika frågor.

Samarbete med SVT kring Erik Fichtelius intervjumaterial (se sid.10) är exempel på sådan typ av samverkan.

Tyresö historiedag

Sedan tre år tillbaka har vi ett samarbete med Tyresö kommun. Varje vår genomförs en historiedag, *Tyresö historiedag*. Under en heldag presenteras aktuell historieforskning för lärare i grund- och gymnasieskola.

Den 9 maj 2008 gick årets historiedag av stapeln. Ett hundratal lärare från Stockholmsregionen deltog. Medverkade från Södertörns högskola gjorde: Ebba Witt Brattström, Anu-Mai Köll, Yvonne Hirdman, Håkan Blomqvist, Johan Rönnby, Madeleine Hurd, Madeleine Bonow och Bengt Windelhed.

SVT filmade delar av evenemanget. Programmet har sänts i SVT2 och SVT24.

Samverkan medier

En början till samarbete med SVT kring en historiedokumentär i populärvetenskaplig form har tagit form under våren 2008.

Vittnesseminarier

Torbjörn Nilsson har varit ansvarig för vittnesseminarieverksamheten vid SHI under verksamhetsåret.

Under perioden maj 2007- maj 2008 har ett vittnesseminarium genomförts:

Så byter stadshuset färg Södertörns högskola den 7 november 2007

Vad händer efter ett maktskifte i Stockholm? Hur får en ny majoritet igenom sin politik?

Vittnen: Annika Billström (s), Stella Fare (sp/fp), Sture Palmgren (m), Börje Berglund och Göran Långsved.

Vi har noterat ett ökande intresse utifrån för att ordna vittnesseminarier. Institutets erfarenheter presenterades för Vetenskapshistoria vid Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm som sedan har genomfört två seminarier på liknande sätt.

Det tvärvetenskapliga seminariet

Under hösten 2007 var uppdraget som ansvarig för de tvärvetenskapliga seminarierna vakant.

Sedan januari -08 är det Håkan Blomqvist som ansvarar för denna del av verksamheten.

Seminarierna är öppna för alla intresserade.

Under våren 2008 arrangerade två stycken tvärvetenskapliga seminarier.

- *Illegala aborter – den offentliga hemligheten* 3 april 2008
Lena Lennerhed, docent i idéhistoria vid Södertörns högskola, presenterar sin bok *Historier om ett brott : illegala aborter i Sverige på 1900-talet (2008)*.

- *Olof Palme - i kallt krig och hett 60-tal* 21 april 2008
Seminarium om Kjell Östbergs nyutkomna biografi över Olof Palme.
Kommentatorer: Håkan Arvidsson, historiker, Roskilde Universitetscenter, Danmark
Yvonne Hirdman, historiker, Stockholms universitet och Södertörns högskola.
Daniel Ankarloo, ekonomhistoriker, Malmö högskola
Barbro Hedvall, ledarskribent, Dagens Nyheter.
Seminarier lockade ca 90 åhörare.

Internationalisering

Som redan nämnts ingår SHI i olika internationella nätverk. Under perioden maj 2007- maj 2008 har SHI främst arbetat med att vidareutveckla de europeiska kontakter institutet har. Det har pågått diskussioner med vår franske samarbetspartner L'Institut d'Histoire du Temps Présent om en kommande konferens.

Under våren 2008 har Elisabeth Elgán deltagit i olika internationella arrangemang:

I februari 2008 var Elgán inbjuden till en kulturfestival i Nantes, Frankrike, för att där berätta om det vid SHI nyligen påbörjade forskningsprojektet om jämställdhet.

I maj 2008 tog Elisabeth Elgan emot en delegation från den franska försäkringskassan och höll ett föredrag om jämställdhet i Sverige. Elgán har därefter accepterat en förfrågan om att skriva en artikel i den franska försäkringskassans tidning om den ekonomiska jämställdheten i Sverige.

Personalutbyte

Mari Gerdin och Lena Hansson har under vintern 2007-2008 arbetat fram en ansökan om personalutbyte (ERASMUS) med Historiska institutionen vid Università C'a Foscari i Venedig som administrerar forskarskolesamarbetet "Building on the past". Ansökan har beviljats, och vistelse vid universitetet i Venedig kommer att ske i månadskiftet september - oktober.

Professur med internationell profil

Under våren har en professorstjänst i Samtidshistoria utlysts. Denna professurs profil är mer internationell än tidigare tjänsters och vi hoppas på detta sätt kunna förstärka och bygga ut de internationella kontakterna och därmed öka SHI:s internationalisering.

Publikationer

Elisabeth Elgán var under 2007 gästredaktör för Historisk tidskrifts temanummer om internationaliseringen av historieämnet.

Forskningsprojekt

Två forskningsansökningar med projektdeltagare från andra länder än Sverige har lämnats in till Östersjöstiftelsen.

Dokumenterande verksamhet

Medborgarnas insyn i hur politiska beslut fattas är ett centralt inslag i en demokrati. I dag är det dock svårt att följa politiska beslutsprocesser. Offentlighetsprincipen har delvis bidragit - alla beslutsprocesser dokumenteras inte och material gallras. Svensk förvaltning präglas av ett informellt förfarande vilket också, tillsammans med arbetslivets snabbare tempo och bruket av

internet och mobiltelefoner, försämrat läget beträffande de politiska källorna. Till detta kommer att politiska beslut tenderar att flytta ut i informella nätverk.

Samtidigt har bristen på en långsiktig, vetenskaplig intervjuverksamhet påtalats. Att utvärdera värdet av en sådan verksamhet - metodologiskt och vetenskapsteoretiskt - är det centrala målet för pilotprojektet Samtidens politiska källor. Projektet började i oktober 2004 och avrapporteras våren 2007 i *Arkiv, samhälle och forskning 2007:2*. Frågeställningar kring beslutsprocesser, nätverksbyggande samt förändringar i den politiska formen och praktiken utgör bärande tema i de tiotal intervjuer som genomförts med före detta statråd och tjänstemän. Studien genomfördes på medel från Utbildnings- och kulturdepartementet samt från Riksbankens jubileumsfond. Projektledare var fil dr Ylva Waldemarson.

Under 2007/2008 har intervjuer genomförts med Ulf Larsson, Sigvard Marjasin, Kommunalarbetareförbundets styrelse, Benkt Konnander samt med ombudsmän inom Kommunalarbetare förbundet.

Elisabeth Elgan har inlett diskussioner med Södertörns högskolas bibliotek för att ev. bygga upp en intervjudatabas.

Ylva Waldemarson har fört diskussioner med Ulla Lindströms dotter om att publicera Ulla Lindströms dagböcker.

Under 07/08 har avtala skrivits med SVT angående utgivningen av Erik Fichtelius intervjumaterial. Erik Fichtelius har uttryckligen önskat att hans intervjuer med Göran Persson på lämpligt sätt görs tillgängligt för forskning. SVT är i det här fallet välvilligt inställt till att göra ett begränsat undantag från den publicistiska sedan att inte lämna ut bakgrundsmaterial. Under de förutsättningarna har Erik Fichtelius, Ylva Waldemarson och Elisabeth Elgán enats om att en utgåva av de utskrivna intervjuerna, i sin helhet och försedda med förklarande fotnoter och kommentarer är en bra lösning. Werner Schmidt har nu under 2008 påbörjat arbetet med att systematisera och kommentera intervjumaterialet. Slutresultatet kommer att ges ut i CD-form och beräknas färdigt hösten 2010.

Information och forskningskommunikation

Institutets informatör Mari Gerdin samarbetar med högskolans centrala informationsavdelningen, samt med högskolans centrala forskningskansli, vad gäller forskningskommunikation. Institutets informatör är en av tre personer på högskolan som förmedlar kontakt mellan journalister och forskare via frågelådan expertsvar.nu.

En samlad kommunikationsplan med kommunikationsstrategi för Samtidshistoriska institutet slogs fast våren 2007. Den planen har använts även under våren 2008. En ny aktivitetslista med åtgärder för hösten -08 våren -09 tas fram under hösten 2008. Enskilda kommunikationsplaner har arbetats fram till de olika evenemang som genomförts under året.

Under 2007 och våren 2008 leder Gerdin ett projekt på Centrum för Östersjö- och Östeuropaforskning. Projektet syftar till att se över och bygga upp informationsstrukturen inom den avdelningen. För närvarande innebär det att SHI:s småskriftserie Samtidshistoriska frågor inte har någon redaktör och redigerare. Sommaren och hösten 2007 anställdes Emma Isaksson på deltid för att sköta delar av arbetet med skriftserien. Under våren 2008 har layouttjänst köpts in från extern byrå för att lösa publikationsverksamheten.

Nyhetsbrev

Under 2007 utkom två informationsbrev, och under 2008 har hittills ett informationsbrev publicerats.

Marknadsföring av grundutbildningskurser

För 2008 tilldelades SHI för första gången medel för marknadsföring av de kurser som bedrivs inom Samtidshistoria och Östersjökurser.

SHI bestämde att genomföra en egen rekryteringskampanj och tog fram foldrar och affischer. Dessa har skickats ut till målgrupper som gymnasieelever, politiska ungdomsförbund. Tilldelningen för marknadsföring var välkommen. Det hade varit bra med liknande åtgärder tidigare år.

Webbplats

SHI:s webbplats uppdateras löpande. Målgrupper är allmänheten, forskarvärlden, journalister och studenter. Webbstatistik har efterfrågats under flera år, men ännu inte gått att få fram. Vi kan däremot se en bättre sökbarhet i årets google sökningar jämfört med tidigare år.

En sökning i Google (22 maj 2008) ger 4 400 träffar på namnet Samtidshistoriska institutet vilket innebär en kraftig ökning från föregående år (913). De fyra översta träffarna i listan är SHI:s egen webbplats på högskolans server. Det här är bra och tyder på att sökmotorerna nu hittar till SHI:s sidor. Det kan i sin tur bero på olika saker: dels har uppmärksamheten riktad mot SHI gjort att många sökt sig till våra sidor och därmed ökat besöksstrafiken, och dels har SHI:s satsning på att lägga in dolda nyckelord i webbstrukturen hjälpt till.

Medverkan i radio/tv, press och skrivna medier

Institutets medarbetare medverkade i radio och tv, både i vetenskapsprogram, och i mer populärvetenskapliga program.

Under sommaren 2007 riktades fortsatt stor uppmärksamhet riktats mot Samtidshistoriska institutet i samband med att SVT:s Göran Persson-dokumentär sändes. Fokus på SHI:s forskare har därefter blossat upp vid ett par tillfällen. Såväl tidningar som radio och tv har intresserat sig för SHI:s verksamhet. Främst Elisabeth Elgán och Ylva Waldemarson syntes i medierna i samband med detta.

Kjell Östberg och Torbjörn Nilsson medverkade vid ett seminarium vid Almedalsveckan i juli 2007. Seminariet som handlade om maktskiften var ett samarbete med tidningen Fokus.

Kjell Östberg, syntes mycket i press och media i samband med att hans biografi över Olof Palme publicerades (våren 2008). Östberg och Håkan Blomqvist har också syntes i pressen i samband med en debattartikel om Levande historia. Dessutom har fokus på 1968 gjort att Kjell Östberg intervjuats av en mängd medier.

Expertsvar.se

Vetenskapsrådets frågelåda expertsvar.se är en god kanal för SHI:s informatör att nå ut med forskningsinformation till journalister.

Publikationer

Samtidshistoriska frågor

Samtidshistoriska frågor är institutets egen skriftserie. Mari Gerdin ansvarar för det samlade arbetet med skriftserien. Under perioden maj 2007 - maj 2008 publicerades tre titlar i skriftserien:

Nr 13 *Makten i kanslihuset. Vittnesseminarium 16 maj 2006.*
Emma Isaksson och Torbjörn Nilsson, red.

Nr 14 *Partnerskapslagen. Ett vittnesseminarium om partnerskapslagens tillkomst.*
Emma Isaksson och Lena Lennerhed, red.

Nr 15 *Vägar till makten – statsrådets och statssekreterarnas karriärvägar*
Anders Ivarsson Westerberg och Cajsa Niemann

En skrift färdigställdes under sommaren 2008 (i samarbete med CBEES).

För att öka tillgängligheten och säkerställa långsiktig åtkomst har alla nya skrifter också publicerats i fulltext i DiVA, Digitala Vetenskapliga Arkivet, på Internet. Två av SHI:s skrifter Samtidshistoriska frågor nr 8 *Upprorets estetik*, samt nr 7 *Moderaterna, marknaden och makten: svensk högerpolitik under avregleringens tid, 1976-1991* finns bland de tio mest nedladdade skrifterna från Södertörns högskola.

Övrig publicering

De enskilda forskarna har under året publicerat både monografier, uppsatser i antologier och vetenskapliga artiklar samt debatt- och/eller populärvetenskapliga artiklar.

Följande lista bygger på de uppgifter forskarna själva rapporterat in och avser tidsperioden 2007 fram till maj 2008:

Blomqvist, Håkan, ”Sverige åt svenskarna’ eller gemensam organisering?” i *Fronesis* nr 27 2008 ”Migration” s 70-91

Blomqvist, Håkan, tillsammans med Björlin, Lars, ”Sillén, K Hugo, 1892—1971” i *Svenskt Biografiskt Lexikon* s 235 Band 32 Sehlstedt-Sparre, Stockholm 2003-2006

Blomqvist, Håkan, ”Spångberg, August K F, 1893—1987” i *Svenskt Biografiskt Lexikon* Häfte 161, Sparrgren-Starbäck, Stockholm 2007

Blomqvist, Håkan, ”Från revolution till inbördeskrig : Det spanska inbördeskriget, en översikt” i Patrik Helgeson, Richard Jändel, Nils Weijdegård (red) *No pasaran! Spanska inbördeskriget och uppgörelsen med fascismen* Bokförlaget Nixon, Linköping 2008

Eellend, Johan, Två kapitel i *Cross-border Co-operation in the Baltic Sea area: an Analysis of Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats* (Council of Europe: Istituto di Sociologia Internazionale di Gorizia 2008)

Ekdahl, Lars, "Metall i politiken. För medlemmarnas, fackliga, sociala och ekonomiska intressen" i *Svenska Metallindustriarbetareförbundet V 1956-1981* (2008)

Elgan, Elisabeth redaktör tills. med Christina Florin och Gro Hageman, *Den självstyrande medborgaren? : ny historia om rättvisa, demokrati och välfärd* (2007)

Klaus Misgeld: "Kommunisten som blev SPD:s 'draghäst'", *Arbetshistoria* 2007:1 (recension av Christoph Meyer: *Herbert Wehner. Biographie*, München, Deutscher Taschenbuch Verlag, 2006)

Klaus Misgeld: "Politik för Österrike. Bruno Kreisky och Sverige", *Arbetshistoria* 2008:1

Nilsson, Torbjörn, "Historiebruk i EU-debatt", *Historisk tidskrift* 2/2007.

Nilsson, Torbjörn "Folkhemmets planerare. Om samhällsplaneringens vågrörelser under 60 år", i Urban Lundberg & Mattias Tydén (red.), *Sverigebilder. Det nationellas betydelse i politik och vardag*, Institutet för framtidsstudier 2008, s 89-111.

Nilsson, Torbjörn, "Historiebruk av helgon", *Historisk tidskrift* 1/2008.

Nilsson, Torbjörn, "Jord mot emigrationen", *Historisk tidskrift* 1/2008.

Sundström, Göran, tillsammans med Jacobsson, Bengt, *Governing State Agencies. Transformations in the Swedish Administrative Model*, 2007. Score rapportserie 2007:5.

Waldemarson, Ylva, "Rättvisan, produktiviteten och den ekonomiska rationaliteten – Svenska Kommunalarbetarförbundet inför ett vägval?" i Florin C, Elgán E & Hagemann G (red) *Den självstyrande medborgaren. Ny historia om rättvisa, demokrati och välfärd*, Stockholm 2007.

Waldemarson, Ylva, "Politiska makthavare som historisk källa". Ingår i *Arkiv, samhälle och forskning*, 2007:2

Östberg, Kjell, *I takt med tiden. Olof Palme 1927-1969*, Leopard förlag 2008.

Institutets bemanning, organisation och finansiering

Organisation

I april 2007 antogs en ny arbetsordning för Samtidshistoriska institutet.

SHI har ställning som institution vid Södertörns högskola. Föreståndaren är chef och prefekt.

SHI har en ledningsgrupp och ett vetenskapligt råd som stöd i verksamheten.

Föreståndare

Föreståndare för SHI är Elisabeth Elgán, docent i historia.

Forskningsledare

Kjell Östberg är SHI:s forskningsledare.

Ledningsgrupp

Ledningsgruppen har sammanträtt ungefär en gång per månad under 2007 och 2008.

Ledningsgruppen består av Håkan Blomqvist, Fredrik Eriksson, Elisabeth Elgán, Mari Gerdin, Lena Hansson, Torbjörn Nilsson, Johanna Ringarp, Ylva Waldemarson och Kjell Östberg

Vetenskapligt råd

Samtidshistoriska institutet har ett Vetenskapligt råd knutet till sin verksamhet. Dess uppgift är att regelbundet ge sin syn på SHI:s verksamhet och därvid särskilt att förbättra forskningens stringens och kontakterna med omvärlden.

Samtidshistoriska institutets vetenskapliga råd har träffats en gång under våren 2008.

Rådets sammansättning: Kristina Boréus, Anita Göransson, Barbro Hedvall, Ulrika Knutson, Karin Pilsäter, Kim Salomon, Ulf Larsson.

Informatör

Mari Gerdin är Samtidshistoriska institutets informatör. Hon arbetar också med handläggning av olika frågor.

Ekonomi- och personalhandläggare

Lena Hansson arbetar med ekonomi- och personalfrågor vid SHI.

Tjänster som ekonomiassistent och institutionssekreterare har köpts in från andra avdelningar vid högskolan under det gångna året. Fakturahantering och reseräkningar har skötts av Lisa Stålnacke på ca 15% av heltid och undervisningsadministration har skötts av institutionssekreterare Charlotta Krispinsson på 40% under hösten 2007, och av Anna Stenberg på 40% under våren 2008.

Bemanning

Under våren 2008 utannonserades ett lektorat. Flera ansökningar har inkommit och är under beredning.

Under våren 2008 utlystes också en professur vid Samtidshistoriska institutet med uttalad internationell profil (som redan nämnts under Internationalisering). Ansökningstiden går ut i augusti -08.

För närvarande har Samtidshistoriska institutet fem personer som är tillsvidareanställda vid Södertörns högskola: professor Kjell Östberg; docent Werner Schmidt, docent Elisabeth Elgán, Mari Gerdin som är informatör och Lena Hansson som är ekonomi- och personalhandläggare. FD Ylva Waldemarson är anställd på fyra år som biträdande lektor.

Som forskare eller doktorander har följande personer varit knutna till SHI under 2007:

Jenny Andersson, Niclas Andréén, Jenny Björkman, Håkan Blomqvist, Andrés Brink, Samuel Edquist, Lars Ekdahl, Stefan Ekecrantz, Fredrik Eriksson, Rasmus Fleischer, Gunnar Flume, Katarina Friberg, Anne Hedén, Lars Hermansson, Anders Ivarsson Westerberg, Christina Jansson, Stefan Johansson, Anu-Mai Köll, Klaus Misgeld, Karl Molin, Torbjörn Nilsson, Sofia Norling, Johanna Ringarp, Josefin Rönnbäck, Göran Salmonsson, Göran Sundström, Åsa Vifell, Ylva Waldemarson och Piotr Wawrzeniuk.

Ingen av dessa personer var tillsvidareanställda.

Gunnar Flume och Jenny Andersson slutade i september 2007.

I december 2007 började Johan Eellend vid SHI.

Under våren 2008 började Kristina Abiala och Yvonne Hirdman vid SHI. Algo Rämmer var anställd under perioden februari-maj 2008.

Piotr Wawrzeniuk slutade i mars 2008.

Under perioden juni- september 2007 var Emma Isaksson anställd på deltid vid SHI för att arbeta med skriftserien Samtidshistoriska frågor.

Kompetensutveckling

Elisabeth Elgan har tillsammans med Lena Hansson deltagit i en halv utbildningsdag gällande sjukskrivningar arrangerad av Södertörns högskola under våren 2008.

Lena Hansson har deltagit i Ekonomistyrningsverkets konferens ESV-dagen i oktober 2007. ESV-dagen riktar sig till alla som är intresserade av ekonomi- och verksamhetsstyrning inom staten. Hansson har också gått en av Södertörns högskola arrangerad säkerhetsutbildning i hjärt- och lungräddning, samt en brandskyddsutbildning.

Mari Gerdin deltog i konferensen Kvalitetsmässan, arrangerad i Göteborg i november 2007. Konferensen riktade sig till chefer och medarbetare i offentlig verksamhet och behandlade teman som kvalitetssäkring i organisationen, elektroniska arkiv, webb 2.0-makt 2.0 m.fl. teman. Den 14-15 maj 2008 deltog Gerdin i Högskoleverkets Informatörskonferens vid

Göteborgs universitet. Konferensen arrangeras årligen av Högskoleverket i samarbete med något lärosäte i Sverige. Gerdin har också deltagit i konferensdagar arrangerade av Vetenskapsrådet för nätverket kring *expertsvar.se*. Gerdin har också gått en intern säkerhetsutbildning i hjärt- och lungräddning.

Ylva Waldemarson har påbörjat en högskolepedagogisk kurs.

Finansiering

Samtliga forskningsprojekt vid SHI har egen extern finansiering från något forskningsråd eller annan organisation. SHI uppbär infrastrukturellt stöd från Östersjöstiftelsen, samt får del av forskningsmedlens OH-medel, samt fakultetsanslag.

SHI har budgeterat för en omslutning på 17850000 SEK år 2008.

Bidrag för forskning (inkl. infrastrukturmedlen) utgör 91% av budgeterade medel, medan de statliga anslagen för grundutbildning endast utgör 4% av budgeterade medel. Tillkommer statligt bidrag (fakultetsmedel) motsvarande 3 % samt uppdrag om 2%.

Tertialbokslutet våren 2008 visar att Samtidshistoriska institutets finanser ligger i linje med budget för 2008.

Samtidshistoriska institutet 2008

Budget 2008	Grund- utbildning	Forskning	
Statligt anslag	4%	3%	
Bidrag		91%	
Uppdrag		2%	
Budget 17 850 000 kr			100%

Samtidshistoriska institutets infrastrukturmedel utgör 23% av den totala omslutningen, och 25% av bidragen (91%),

De infrastrukturella medlen som utgör 25% av forskningsbidragen är förutsättningen för SHI:s verksamhet vad gäller forskningsinformation, samverkan, konferenser och workshops, publikationer och större forskningsansökningar, vittnesseminarier och dokumentation (intervjuer, förberedelse för utgivning av Erik Fichtelius intervjuer).